



טל: 052-7152251 סקס: 08-9791800
 דוא"ל: ahavatahim@gmail.com

לרפואת והצלחת:
 עידו בן דינה רינה. הרב שמואל בן מרים, הרב
 ראובן בן רן מלכה. שלום בן זוהרה, אורה בת
 לאה, וכל ילדיהם. לאה בת רבקה, רחמים בן
 יונה, שושנה בת שרה, יונה בת רזל, יוסף בן
 אסתר, מנינה בת גוליה, נלית בת פנינה, חניב
 בן פנינה, קרין בת פנינה, רות בת פנינה -
 זיווג הנון, נתנאל בן פנינה, יצחק בן אולנה.
 אריאל בן מול שרה.

**ביאור השיר הקדוש
 "בר יוחאי"**

שחיברו המקובל האלוקי רבי שמעון לביא - מחבר הספר 'כתם פז'
 אשר כיהן כרבה של יהדות לוב - טריפולי - לפני כ- 400 שנה
 וחתם את שמו "שמעון לביא" בראשי הבתים.

ביאור השיר נכתב על ידי אוזר מרבני "רשת פעילות תורנית - אהבת אוזים"
 להצלחתו ולהצלחות כל בני ביתו ברוזניות ובגשמייות
 והובא לדפוס לזכות התורמים וכל ב"ב ברו"ג, ולזכות כל ככל עם ישראל.



בר יוחאי נמשחת אשךיך שמן ששון מחברך:

<p>בר יוחאי למקום אבני שיש, הגעתך ופני אריה ליש, גם גלת כותרת על עיש, תשורי ומי ישורך.</p> <p>בר יוחאי בקדש הקדשים, קו גרוק מחדש חדשים, שבע שבתות סוד חמשים, קשרת קשרי שין קשריך.</p> <p>בר יוחאי יוד חכמה קדומה, השקפת לכבודך פנימה, שלשים ושתים נתיבות ראשית תרומה, את פרוב ממשח זיו אורך.</p> <p>בר יוחאי אור מפלא רום מעלה, זראת מלהביט כי רב לה, תעלומה ואין קורא לה, נמת עין לא תשורך.</p> <p>בר יוחאי אשרי יולדתך, אשרי העם הם לומדך, ואשרי העומדים על סודך, לבושי חשן תמיך ואוריך:</p>	<p>בר יוחאי שמן משחת קדש, נמשחת ממדת הקדש, נשאת ציץ נזר הקדש, חבוש על ראשך פאךך.</p> <p>בר יוחאי מושב טוב ישבת, יום נסת יום אשר ברכת, במערות צורים שעמדת, שם קנית הודך והדרךך.</p> <p>בר יוחאי עצי שטים עומדים, למודי הי הם לומדים, אור מפלא אור היקוד הם יוקדים, הלא המה יורוך מורךך.</p> <p>בר יוחאי ולשדה תפוחים, עלית ללקט בו מרקחים, סוד תורה פציצים ופרחים, נעשה אדם נאמר בעבורךך.</p> <p>בר יוחאי נאזרת בגבורה, ובמלחמת אש- דת השערה, וחרב הוצאת מתערה, שלפת נגד צורךךך.</p>
---	--

ביאור השיר בעמודים : 2,3,4

בר יוחאי נמשחת אשך
שמן ששון מחברך

בר יוחאי, הוא רבי שמעון בר יוחאי, ונקרא בר יוחאי כיון שהיו תנאים רבים שנקראו בשם שמעון, ובכדי להבחין במי מדובר קראו לו גם בשם אביו.

והסיבה שלא כתב בשיר "רבי שמעון בר יוחאי" כיון שאין זה מדרכי השיר אריכות הלשון כידוע.

נמשחת אשך. שלשה זוכים להימשח בגין רוממות תפקידם.

א: כהן גדול - תפקידו לכפר על ישראל - ¹"וְלִקְחֶתָּהּ אֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וַיִּצְקֶתָּהּ עַל רִאשׁוֹ וּמִשְׁחָתָהּ אֹתוֹ".

ב: מלך - תפקידו להנהיג את העם - ²"וַיֹּאמֶר ה' אֶל שְׁמוּאֵל... מֵאֵל קָרַנְךָ שֶׁמֶן וְלֶךְ אֲשַׁלְחֶנְךָ אֶל יְשִׁי בֵּית הַלְחָמִי כִּי רָאִיתִי בְּבִנְיָו לִי מֶלֶךְ... וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת קֶרֶן הַשֶּׁמֶן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ בְּקֶרֶב אֶחָיו...".³

"וַיֹּאמֶר ה' אֶלָּוִי (לאלהיו הנביא)... וּמִשְׁחָתָּהּ אֶת חֲזָאֵל לְמֶלֶךְ עַל אֶרֶץ: וְאֵת יְהוּא בֶן נִמְשִׁי תִמְשַׁח לְמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל".

ג: נביא - תפקידו להביא את דבר ה' אל העם - ⁴"וְיָאֵת אֱלִישֶׁע בֶּן שָׁפְטָן... תִּמְשַׁח לְנַבִּיא תַחְתֶּיךָ".

ג' מעלות אלו התקיימו אצל רשב"י. **א:** הוא כיפר על ישראל באומרו שיכול לפטור את כל העולם כולו מהדין.

ב: וכן זכה למלוכה אמיתית, - מאן מלכיה רבנן! -

ג: וזכה לנבואה מתי שיצא מהמערה בפעם השנייה. לאחר שלימד זכות על האנשים.

וזהו פירוש המילים, אשריך רבי שמעון שזכית להגיע לדרגות הנפלאות של אותם ג' שנמשחים בשעת תפקידם.

שמן ששון מחברך: והסיבה שזכית למעלות אלה יותר מחברך. הם:

א: שמו. תכונת השמן שאינו מתערב עם שום משקה אחר, וכך רשב"י עמד בחוזקה לא להתערב או להתקרב למי שלא הולך בדרך ה'. ורואים זאת גם בכך שהוא היחידי שעמד כצור חלמיש וגינה את מלכות רומי, ולא נרתע מאף אחד.

ב: ששון. אין הנבואה שורה אלא מתוך שמחה. שכן ראינו אצל יעקב אבינו שכל זמן שהיה בצער על בנו יוסף, נסתלקה ממנו הנבואה, וחזרה אליו רק לאחר שראה את יוסף וחזרה שמחתו.⁵

וכן עסק התורה ומצוותיה, רואים בתורה התבטאות נדירה וחריפה כלפי מי שעובד את ה', אך לא מתוך שמחה.⁶: "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב... וְעִישׂ".

ורשב"י כיון שהיו לו ב' תכונות אלה של "שמך" ושל "ששון" לכן זכה לכל המעלות האלה יותר מחבריו.

א: כהן גדול - תפקידו לכפר על ישראל - ¹"וְלִקְחֶתָּהּ אֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וַיִּצְקֶתָּהּ עַל רִאשׁוֹ וּמִשְׁחָתָהּ אֹתוֹ".

ב: מלך - תפקידו להנהיג את העם - ²"וַיֹּאמֶר ה' אֶל שְׁמוּאֵל... מֵאֵל קָרַנְךָ שֶׁמֶן וְלֶךְ אֲשַׁלְחֶנְךָ אֶל יְשִׁי בֵּית הַלְחָמִי כִּי רָאִיתִי בְּבִנְיָו לִי מֶלֶךְ... וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת קֶרֶן הַשֶּׁמֶן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ בְּקֶרֶב אֶחָיו...".³

"וַיֹּאמֶר ה' אֶלָּוִי (לאלהיו הנביא)... וּמִשְׁחָתָּהּ אֶת חֲזָאֵל לְמֶלֶךְ עַל אֶרֶץ: וְאֵת יְהוּא בֶן נִמְשִׁי תִמְשַׁח לְמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל".

ג: נביא - תפקידו להביא את דבר ה' אל העם - ⁴"וְיָאֵת אֱלִישֶׁע בֶּן שָׁפְטָן... תִּמְשַׁח לְנַבִּיא תַחְתֶּיךָ".

ג' מעלות אלו התקיימו אצל רשב"י. **א:** הוא כיפר על ישראל באומרו שיכול לפטור את כל העולם כולו מהדין.

ב: וכן זכה למלוכה אמיתית, - מאן מלכיה רבנן! -

ג: וזכה לנבואה מתי שיצא מהמערה בפעם השנייה. לאחר שלימד זכות על האנשים.

וזהו פירוש המילים, אשריך רבי שמעון שזכית להגיע לדרגות הנפלאות של אותם ג' שנמשחים בשעת תפקידם.

שמן ששון מחברך: והסיבה שזכית למעלות אלה יותר מחברך. הם:

א: שמו. תכונת השמן שאינו מתערב עם שום משקה אחר, וכך רשב"י עמד בחוזקה לא להתערב או להתקרב למי שלא הולך בדרך ה'. ורואים זאת גם בכך שהוא היחידי שעמד כצור חלמיש וגינה את מלכות רומי, ולא נרתע מאף אחד.

ב: ששון. אין הנבואה שורה אלא מתוך שמחה. שכן ראינו אצל יעקב אבינו שכל זמן שהיה בצער על בנו יוסף, נסתלקה ממנו הנבואה, וחזרה אליו רק לאחר שראה את יוסף וחזרה שמחתו.⁵

וכן עסק התורה ומצוותיה, רואים בתורה התבטאות נדירה וחריפה כלפי מי שעובד את ה', אך לא מתוך שמחה.⁶: "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב... וְעִישׂ".

מלמטה. ובודאי עליך נאמר, רצון יראיו יעשה. וכן מה שאמר רשב"י⁸ "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה...".

ב: בזוה"ק⁹ מסופר שרבי חייא רבא בא לפני רשב"י, ומירוב פחד מעוצמת קדושתו של רשב"י נתאלם פיו, ואף לא יכל לזקוף את ראשו. עד שהורה רשב"י לבנו רבי אלעזר שיעביר את ידו על גבי פיו של רבי חייא, ואז יכל רבי חייא לדבר.

חבוש על ראשך אצל משה כתוב¹⁰ "וְהָגַה קֶרֶן עוֹר פָּנָיו וַיִּירָאוּ מִגִּישָׁתוֹ אֱלֹהִים". את האור הבא מקדושת התורה, רואים אצל האדם על פניו.¹¹ "חֲכָמַת אֲדָם תֹּאִיר פָּנָיו" וזהו מה שאומר "חבוש על ראשך" אור הקדושה על ראשך.

פארך. על רשב"י נאמר שאמר הקב"ה¹²: "וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֶתְּהָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר".

פארך. על רשב"י נאמר שאמר הקב"ה¹²: "וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֶתְּהָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר".

פארך. על רשב"י נאמר שאמר הקב"ה¹²: "וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֶתְּהָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר".

בר יוחאי מושב טוב ישבת,
יום נספת יום אשר ברכת,
במערות צורים שעמדת,
שם קנית הודך והדרך.

מושב טוב ישבת, אין טוב אלא תורה. רבי שמעון בחר לעצמו את הישיבה באוהלה של תורה, ולהתרחק מכל שאר תענוגי העולם הזה.

יום נספת יום אשר ברכת, לנוס, זהו ריצה מהירה למקום קרוב. לברוח, זהו למקום רחוק. בתחילה רבי שמעון נס לבית המדרש ואשתו היתה מביאה לו לשם מאכל ומשקה. עד שאמר לבנו רבי אלעזר, אולי הרומאים ייסרו את אימך ומחמת גודל היסורים היא תגלה היכן אנו נמצאים, בא ונברח. וברחו למערה.

במערות צורים שעמדת, מערת צור זהו המערה ששם הם הסתתרו מפני הרומאים. וכתוב "במערות" (בחלק מהנוסחאות) - שתי מערות. כיון שבתחילה הם היו 12 שנה, ולאחר מכן חזרו שוב למשך 12 חודש.

שם קנית שם במערה, אתה יגעת בתורה וממילא עשית בה קנין והיא שלך¹³.

שם קנית שם במערה, אתה יגעת בתורה וממילא עשית בה קנין והיא שלך¹³.

שם קנית שם במערה, אתה יגעת בתורה וממילא עשית בה קנין והיא שלך¹³.

שם קנית שם במערה, אתה יגעת בתורה וממילא עשית בה קנין והיא שלך¹³.

למותר לציין כי בשיר קדוש זה טמונים סודות נוראים ועצומים, אשר לא זכיתי להגיע ולהבין מפיו מעט מסודות אלה, וכל הביאור שנכתב אינו אלא בדרך הפשט, לאחר עיון בספרים רבים, בכדי לסבר ולקרב אל לבנו את עוצמת השיר הקדוש.

הוֹדֵךְ - יופי פנימי ונסתר - תורת הנסתר. **וְהִדְרֵךְ** - יופי חיצוני - תורת הנגלה. ולשניהם זכה רשב"י בהיותו במערה.

בְּרַיּוֹת יוֹחָאֵי עֲצֵי שְׁטִימ עוֹמְדִים, לְמוֹדֵי ה' הֵם לּוֹמְדִים, אֹר מִפְּלֵא אֹר הִיקוּד הֵם יוֹקְדִים, הֵלֵא הִמָּה יוֹרוֹךְ מוֹרְךְ.

עֲצֵי שְׁטִימ עוֹמְדִים, במשפט זה, הביא מחבר השיר דוגמא לפסק הלכה של רשב"י. הגמרא¹⁴ דנה לגבי צורת אחיזת הלולב, "אמר... רבי שמעון בן יוחאי כל המצות כולן אין אדם יוצא בהן אלא דרך גדילתן שנאמר עצי שטים עומדים... שעומדים דרך גדילתן", ולכן יש להחזיק את הלולב כשמקום גדילתו למטה. **לְמוֹדֵי ה' - הֵם לּוֹמְדִים**, בזה"ק¹⁵ מובא שרשב"י אמר לתלמידיו: "זְכַאָּה חוֹלְקִיכוֹן בְּנִי, עֲלִיכוֹ פְתִיב¹⁶ וְכָל בְּנֵיךְ לְמוֹדֵי יְיָ". והם הלימודי ה' - הם לומדים את התורה ששמעו מפי רשב"י.

אֹר מִפְּלֵא מופלא מלשון נסתר, האור הנסתר שזהו תורת הנסתר. **אֹר הִיקוּד** זהו התורה שבכתב שניתנה באש יוקדת.

הֵם יוֹקְדִים הם עוסקים בתורת הנגלה והנסתר ויוקדת סביבם אש ולא נותנת לגשת אליהם למי שאינו ראוי. וכפי המסופר בגמרא שכאשר רשב"י ותלמידיו עסקו בסתרי התורה ירדה אש מן השמים ובערה סביבם, ומנעה להתקרב אליהם, כל מי שאינו ראוי.

הֵלֵא הִמָּה יוֹרוֹךְ מוֹרְךְ. את התורה למד רשב"י משני מוריו, שהם היו משה רבנו ואליהו הנביא. כמובא בזה"ק.

בְּרַיּוֹת יוֹחָאֵי וְלִשְׁדָּה תְּפוּחִים, עֲלִית לְלֶקֶט בּוֹ מְרֻקְחִים, סוּד תּוֹרָה פְּצִיצִים וּפְרָחִים, נַעֲשֶׂה אָדָם נְאָמַר בְּעִבּוּרְךְ.

וְלִשְׁדָּה תְּפוּחִים, בזה"ק¹⁷ קורא הוא לגן עדן - שדה תפוחים: "וַיֵּאמֶר רָאָה רִיחַ בְּנֵי כְרִיחַ שְׁדָה אֲשֶׁר בְּרָכוֹ יְיָ. מִשְׁמַע דְּעָאֵל עֲמִיָּה עִם יַעֲקֹב גִּתָּא דְּעָדָן, דְּאִיְהוּ שְׁדָה דְּתְּפוּחִין קְדִישִׁין".

עֲלִית לְלֶקֶט בּוֹ מְרֻקְחִים, מובא שרשב"י עלה עם החברייא קדישא לגן עדן העליון ושמעו שמה סודות וחידושי תורה.

סוּד תּוֹרָה פְּצִיצִים וּפְרָחִים, ציצים ופרחים - זהו כינוי לביאורים וחידושים. **נַעֲשֶׂה אָדָם נְאָמַר בְּעִבּוּרְךְ**. הרמ"ע מפאנו מביא על המילים¹⁸ "וַיֵּצֵר ה' אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם עֶפְרָ מִן הָאֲדָמָה..." תיבת "ויצר" עולה כמנין "מירון"¹⁹ (306). לרמז על עפר ציון הרשב"י שהוא הוא האדם אשר בעברו נאמר "נעשה אדם".

בְּרַיּוֹת יוֹחָאֵי נְאֻזְרֵת בְּגִבּוּרָה, וּבְמַלְחַמַת אֵשׁ-דָּת הַשְּׁעָרָה, וְחֶרֶב הוֹצֵאתָ מִתְּעָרָה, שְׁלֶפֶת נִגְדַ צוּרְיָךְ.

נְאֻזְרֵת בְּגִבּוּרָה, הגמרא¹⁹ מספרת מה הביא את רשב"י לברוח למערה, שישבו רבי יהודה, רבי יוסי ורבי שמעון, וישב עימם גם יהודה בן גרים. פתח רבי יהודה ואמר: כמה נאים מעשיהן של אומה זו, תקנו שווקים תקנו גשרים תקנו מרחצאות. רבי יוסי שתק. נענה רשב"י ואמר: כל מה שתקנו לא תקנו אלא לצורך עצמן, שווקין... מרחצאות לעדן בהן עצמן, גשרים ליטול מהן מכס... והנה, למרות שידע רשב"י שאמרות אלו עלולים לעלות לו בחייו, לא נרתע, אלא נאזר בגבורה להגיד את דעת התורה.

וּבְמַלְחַמַת אֵשׁ-דָּת הַשְּׁעָרָה, התורה שניתנה בסיני נקראת "אש דת" (מפני שניתנה באש) יש מפרשים שכונת הדברים שרשב"י היה יושב ודן את ישראל, ומקום מושב הדיינים הוא בשער. ויש מפרשים, 'השערה' מלשון 'חוט השערה'. שרשב"י דקדק בהלכה ובכל מצוות התורה כחוט השערה.

וְחֶרֶב הוֹצֵאתָ מִתְּעָרָה, החרב זהו כח התפילה. כמו שראינו אצל יעקב שאמר ליוסף שנותן הוא לו את העיר שכס²⁰ "אֲשֶׁר לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחֶרֶבִי וּבְקִשְׁתִּי". וביאר התרגום: בחרבי ובקשתי - בצלותי ובבעותי - בתפילתי ובתחנוני.

שְׁלֶפֶת נִגְדַ צוּרְיָךְ. את כח התפילה שלף רשב"י נגד כל המקטרגים, וביטל גזירות קשות הן מעל הכלל ישראל, והן מעל אנשים יחידים.

בְּרַיּוֹת יוֹחָאֵי לְמַקּוֹם אֲבְנֵי שֵׁישׁ, הַגְּעֵת וּפְנֵי אַרְיָה לִישׁ, גַּם גְּלַת כּוֹתְרֵת עַל עֵישׁ, תְּשׁוּרֵי וּמֵי יְשׁוּרְךְ.

לְמַקּוֹם אֲבְנֵי שֵׁישׁ, הַגְּעֵת. 'אבני שיש' זהו סוד גדול ומדרגה גבוהה בשמים שאפילו קדושים וצדיקים מוזהרים שלא להתעמק בזה. וכן מובא בגמרא²¹ "תנו רבנן ארבעה נכנסו בפרדס... אמר להם רבי עקיבא כשאתם מגיעין אצל 'אבני שיש טהור' אל תאמרו מים מים..." ובזה"ק²² מובא שישבו בבית המדרש רבי אלעזר בנו של רשב"י יחד עם החבורא הקדושה, ושאלו את רבי אלעזר לביאור דברי רבי עקיבא, והתגלה אליהם ההוא סבא וסיפר להם ששלחו אותו משמים להסביר להם מה זה 'אבני שיש טהור' בכדי שלא יטעו חלילה. ורשב"י הגיע בכוחו להבין מדרגה זו.

וּפְנֵי אַרְיָה לִישׁ, 'אריה ליש' זה סוג של אריה גיבור במיוחד. ורשב"י כונה אריה גיבור, כפי המובא בזה"ק²³ "ר' שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי אַרְיָא. וְרַבִּי אֶלְעָזָר - בְּרִיָּה אַרְיָא, וְלָאוּ ר' שְׁמַעוֹן פְּשָׁאֵר אַרְיָנוּתָא, עֲלִיָּה פְתִיב אַרְיָה שְׁאֵג מִי לֹא יִכָּא וְגו'... הוּא גוֹזֵר, קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקַיֵּים. קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא גוֹזֵר, וְאִיְהוּ מְבַטְלִי".

גַּם גְּלַת כּוֹתְרֵת עַל עֵישׁ, הגמרא²⁴ אומרת ש'עיש' זהו קבוצת כוכבים של מזל טלה, שזה חודש ניסן. שהוא ראש חודשים לחודשי השנה, וממילא גם המזל שלו הוא גבוה מכולם. ורשב"י מירוב דבקוּתוּ בבורא העולם, הוא היה מעל הגולת כותרת שמעל 'עיש' שהוא ראש המזלות.

תְּשׁוּרֵי יְשׁוּרֵי 'שורי' זהו 'ראייה'. רשב"י זכה לראות דברים גדולים ועצומים. **וּמֵי יְשׁוּרְךְ**. אנחנו, אלה שלומדים את תורתך, אין לנו מושגים וכלים בכדי לראות אותך - להשיג גדולתך.

למותר לציין כי בשיר קדוש זה טמונים סודות נוראים ועצומים, אשר לא זכיתי להגיע ולהבין אפילו מעט מסודות אלה, וכל הביאור שנכתב אינו אלא בדרך הפשט, לאחר עיון בספרים רבים, בכדי לסבר ולקרב אל לבנו את עוצמת השיר הקדוש.

**בר יוחאי בקדש הקדשים,
קו ירוק מחדש חדשים,
שבע שבתות סוד חמשים,
קשרת קשרי שין קשריך.**

בקדש הקדשים, באדרא מובא שרשב"י היה נקרא קודש הקודשים. ויש שהסבירו, כיון שרשב"י עסק גם בתורת הנגלה וגם בתורת הנסתר, לכן נקרא קודש הקודשים, שני קדושות.

קו ירוק מחדש חדשים, אם יביט האדם באופק המקיף את העולם בתחילת הבוקר ובתחילת הערב, ויהא האויר זך ולא יהיו אדים, יראה את קו האופק בצבע ירוק²⁵. בקו הירוק הזה, טמונים סודות חידוש ובריאת העולם. ולרשב"י נמסרו סודות אלה.

שבע שבתות סוד חמשים, שבע שבתות זהו שבע כפול שבע, ס"ה 49. רשב"י זכה לקנות את כל המט' שערי בינה שעל ידם נברא העולם. והגיע לשער החמישים שמעטים מהמעטים זכו לראותו ולכן נקרא שער זה "סוד חמישים" כי הוא מכוסה מכל שאר האנשים.

קשרת קשרי שין קשריך. הגמרא²⁶ אומרת: "קשר של תפילין הלכה למשה מסיני הוא". ורשב"י השיג את הטעם של קשר התפילין. וזהו הפירוש: קשרת - יחדת, והעפלת והגעת להשגות להבין את הסוד של קשר השין שבתפילין.

**בר יוחאי יוד חכמה קדומה,
השקפת לכבודה פנימה,
שלושים ושתים נתיבות ראשית תרומה,
את פרוב ממשח זיו אורך.**

יוד חכמה קדומה, בזוה"ק מובא שאות היו"ד היא עיקר ושורש ושלמות הכל. **השקפת לכבודה פנימה**, רשב"י זכה להבין את סוד האות יו"ד.²⁷ וכשבא רשב"י לגלות לחבורה הקדושה את סוד האות יו"ד הוא הקדים ואמר "סוד ה' ליראיו".

שלושים ושתים נתיבות מן החכמה יוצאים שלושים ושנים שבילים, שהם 22

אותיות א-ב, ועשרת הדברות. וכל התורה כולה כלולה ב-32 שבילים אלה.

ראשית תרומה, ראשית זהו חכמה, כמו שכתוב²⁸ "ראשית חכמה יראת ה'", ותרומה זהו כינוי לתורה, שבמילה 'תרומה' יש אותיות 'תורה' ונשאר האות מ' וזהו כנגד מ' יום שעלה משה למרום לקבל את התורה.

את פרוב ממשח זיו אורך. יש לרשב"י קדושה ויופי כמו של מלאך. (כרוב - מלאך)²⁹

**בר יוחאי אור מפלא רום מעלה,
יראת מלהביט פי רב לה,
תעלומה ואין קורא לה,
נמת עין לא תשורך.**

אור מפלא רום מעלה, 'מפלא' - מכוסה. וזה מה שמובא בגמרא³⁰: "במופלא ממך אל תדרוש, ובמכוסה ממך אל תחקור, במה שהורשית, התבונן". ואור זה נמצא ברום המעלות. רשב"י זכה לאותו האור אך לא הביט בעיניו באותו האור.

יראת מלהביט פי רב לה, כתוב בזוה"ק, שמי שמגיע למדרגה הנוראה הזו, הוא אינו יכול לסבול את עוצמת האור. כמו שכתוב בבבלי³¹: "וארצה ואפל על פניי".

תעלומה ואין קורא לה, אור זה, בגלל דרגתו הגבוהה, הוא בבחינת תעלומה, ואין מי שקורא לכתר הזה, כלומר שמתעמק בכתר הזה, מחמת שהוא כל כך גבוה מעל גבוה.

נמת עין לא תשורך. וזה האור שביקש משה רבנו לראות³²: "ויאמר הרצני נא את פבדך". והקב"ה נאם לו: "ויאמר לא תוכל לראות את פניי".

**בר יוחאי אשרי יולדתך,
אשרי העם הם לומדך,
ואשרי העומדים על סודך,
לבושי חשן תמיך ואוריך:**

אשרי יולדתך, אשרי מי שזכתה לגדל אותך ולראותך עולה במעלות.

אשרי העם הם לומדך, גם בלי להבין את פירוש המילים. וכך כתב רבנו החיד"א³³ "לימוד ספר הזוהר מרומם על כל לימוד,

כשגם לא ידע מאי קאמר, והוא תיקון גדול לנשמה". עכ"ל. וכן כתב הפלא יועץ (ערך זוהר) "לימוד ספר הזוהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפילו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא, כדכתיב³⁴ ודגלו עלי אהבה. פרו רבותינו ז"ל³⁵ ודלוגו עלי אהבה...". עכ"ל.

ואשרי העומדים על סודך, ואם לאלה שלא מבינים את הדברים, מובטח תיקון כה גדול לנשמה וכו', כל שכן לאלה שכן מבינים ויורדים לעמקם של דברים.

לבושי חשן תמיך ואוריך: מי שראוי וזוכה להעמיק ולהבין את "סודך", הוא מקבל רוח הקודש כמו של הכהן שלבש את האורים ותומים.



- 1 שמות פרק כ"ט פס' ז.
- 2 שמואל א' פרק ט"ו
- 3 מלכים א' פרק י"ט
- 4 מלכים א' פרק י"ט
- 5 עיין בראשית פרק מה' פס' כ"ז וברש"י שם.
- 6 דברים פרק כ"ח.
- 7 מסכת ערכין דף ט"ז ע"א.
- 8 מסכת סוכה דף מה' ע"ב.
- 9 זוה"ק - שמות - שמות - דף י"ד ע"א.
- 10 שמות פרק ל"ד פסוק ל"ו.
- 11 קהלת פרק ח' פס' א'.
- 12 ישעיה פרק מ"ט פסוק ג'.
- 13 דוד המלך אומר: "כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהנה יומם ולילה". בתחילה קרא לתורה "תורת ה'" ובסוף קורא לזה "תורתו" - של העוסק בה. ללמד, שמי שיושב ועוסק בתורה התורה ניתנת לו.
- 14 סוכה דף מה' ע"ב.
- 15 זוה"ק - ספר שמות - פרשת תרומה - דף קס"ט ע"ב.
- 16 ישעיה נ"ד.
- 17 זוה"ק - ספר ויקרא - פרשת קדושים - דף פ"ד ע"א.
- 18 בראשית פרק ב' פס' ז.
- 19 שבת דף לג' ע"ב.
- 20 בראשית פרק מ"ח פס' כ"ב.
- 21 חגיגה דף י"ד ע"ב.
- 22 זוה"ק - ספר בראשית - פרשת בראשית - דף כ"ו ע"ב.
- 23 זוה"ק - ספר שמות - פרשת שמות - דף ט"ו ע"א.
- 24 ברכות דף נ"ח ע"ב.
- 25 חגיגה דף י"ב ע"א.
- 26 עירובין דף צ"ז ע"א.
- 27 זוה"ק חלק ג' דף קמ"א.
- 28 תהילים פרק קי"א פס' י'
- 29 עיין יחזקאל פרק י' פסוק י"ב ופס' כ'.
- 30 חגיגה דף י"ג ע"א.
- 31 יחזקאל פרק א' פס' כ"ח.
- 32 שמות פרק לג' פס' יח.
- 33 מורה אצבע סימן מד'.
- 34 שה"ש א' ד'
- 35 שה"ש ב'

למותר לציין כי בשיר קדוש זה טמונים סודות נוראים ועצומים, אשר לא זכיתי להגיע ולהבין אפילו מעט מסודות אלה, וכל הביאור שנכתב אינו אלא בדרך הפשט, לאחר עיון בספרים רבים, בכדי לסבר ולקרב אל לבנו את עוצמת השיר הקדוש.